

אסדת הצלה מתנפחת

אסדת ההצלה הינה כלי ציפה (לא שייט) המשמש את הצוות להישרדות במקרה של נטישת הספינה. על פי דרישת רשויות השיט הישראליות חובה שיהיה מקום באסדה לכל אנשי הצוות. מפתחי אסדות ההצלה הצליחו להוכיח הישרדות ברמה גבוהה במשך ימים רבים בים ואף ביצעו שהייה ארוכת טווח באסדה שצפה אלפי מיילים באוקיינוס.

מניתוח מקרי נטישה בהם הופעלה אסדת ההצלה וממקרים בהם לא הופעלה עולה כי במקרה נטישה ישנו יתרון ברור להפעלת אסדת ההצלה. לדוגמא, באחד ממקרי הנטישה שהתרחש בים התיכון, החליט סקיפר של יאכטה, מאחר שכוחות ההצלה כבר נכחו באזור, שהצוות ינטוש את הספינה בשחייה כשהם חגורים בחגורות הצלה. בסוף האירוע כל אנשי הצוות נמשו מהמים על ידי כוחות ההצלה אך אחד השייטים לא עמד במאמץ ונמשה מהמים ללא רוח חיים.

בתחקור ימאים שנאלצו להשתמש באסדת ההצלה, באופן עקבי הוזכר החוסר בציוד פירוטכני ומי שתייה באסדה בזמן שהייה במים. יש להקדיש מחשבה רבה לציוד הנלווה לאסדה וזאת לפני היציאה לים. המלצה נוספת היא ללוות את האסדה הפרטית שלכם לבדיקה התקופתית השנתית. נוכחות פיזית בבדיקה מאפשרת להכיר את האסדה וכן להכניס לאסדה ציוד נוסף על פי בחירתכם.

הפעלת האסדה

את האסדה יש למקם במקום נוח בספינה כשהיא מוכנה להטלה למים. מיאכטה נטיל את הרפסודה במורד הרוח (ברוב המקרים) כשהיא מחוברת לספינה בחבל הניפוח, רצוי למשוך את האסדה קרוב לספינה לפני משיכת חבל ההפעלה. במקרה שהאסדה התנפחה כשהיא הפוכה, נשלח שחיין חגור בחגורת הצלה וקשור לספינה שיטפס על מיכל הניפוח ויהפוך את האסדה. אפשרות נוספת היא לרתק את האסדה לספינה באמצעות יחידה לשחרור הידרוסטטי שמנתקת את האסדה מהספינה באופן אוטומטי, ע"י חיתוך מהיר של חבלי הרתיקה, בעומק של כ- 2 מטרים. במידה והספינה טובעת כשהיא מחוברת לאסדה המנופחת חבל המשיכה ייתלש והיא תשתחרר מהספינה. המעבר לאסדה מתבצע בלבוש מלא כשאנו חגורים בחגורות הצלה.

לפני הנטישה כדאי להוריד לאסדה ציוד נוסף: מים לשתייה (מכלי מים מתוקים צפים על הים ולכן אין מגבלת כמות), ציוד פירוטכני, משואת ביות (**EPIRB**) ומשיב מכ"מ אקטיבי (**SART**) וכן מזון, ציוד עזרה ראשונה, שמיכות, מכשיר קשר נייד וממ"ג (**GPS**) נייד. הסקיפר הינו האחרון שיוצא לאסדה וחותר את החבל הקשור לספינה באמצעות סכין. לאחר המעבר לאסדה יש לספור את האנשים, לוודא את מצבם הפיסי ולקרא את דף הוראות ההצלה שנמצא באסדה.

החיים באסדה

מפקד האסדה* ינהל משמעת מים ומזון (מקובל לא להשתמש במי שתייה ביום הראשון). הניצולים בספינה ישתדלו לא להיחשף לשמש וגשם. שמירה על המורל של אנשי הצוות חשובה ביותר להישרדות ולכן חשוב לנהל "סדר יום" שכולל דייג (את הדגים ניתן לאכול רק טריים לחלוטין או מיובשים במלח וזאת במידה שיש לנו מספיק מי שתייה). לקיים משמרות תצפית ולשמור על ערנות לגילוי כלי שיט חולפים או יבשה.

הנצלה ברפסודות הצלה הוראות ראשוניות
1. באם אתה נמצא ברפסודה: חפש ניצולים אחרים והשתמש בחבל ובטבעת לקרבם ולהעלותם.
2. נתק הרפסודה מהספינה בעזרת הסכין הנמצא בכיס ליד הפתח. התרחק מהספינה בעזרת משוטים.
3. חבר רפסודה אחת לשניה בעזרת חבל החרטום שחתכת.
4. הטל עוגן צף.
5. בדוק את תכולת החבילות לשעת חירום.
6. בדוק את אטימות הרפסודה. תקן דליפות בעזרת הפקקים ואביזרי התיקון.
7. סחוט בגדים רטובים ושמור על רפסודה יבשה בעזרת ספוגים וכלים להוצאת מים.
8. טפל בפצועים.
9. חלק תרופות נגד מחלת ים.
10. ארגן: תצפית - טיפול בנפגעים - הוראות לחלוקת מזון.
11. השתמש במראת האיתות כאשר השמש מאירה. ציוד פירוטכני, רקטות מצנח ולפידים יהיו מוכנים לשימוש מיידי. השתמש בהם בתבונה ורק כאשר כלי שיט או מטוס נשמעים או נראים.
12. המנע מחשיפה לשמש - אל תשחה - שמור כוחותיך - באם קר נפח את הקרקעית.

1. טיפול בפצועים

שמור על חום גופם ע"י עטיפתם או חיבוקם. קרא את הוראות טיפול בתיק עזרה ראשונה.

2. טיפול במחלת-ים

מרבית האנשים לוקים בה בשהייה ברפסודה, יש לקחת טבליות נגד מחלת ים. מבוגרים 3 טבליות ביום, ילדים חצי ממנה זו לכל היותר.

3. תיקון נזקים

הרפסודה מחולקת לשני מדורים נפרדים. כל מדור בנפרד הוא בעל כושר ציפה שיכול לשאת את כל האנשים שהרפסודה מיועדת להכיל.

* פרק זה נכתב בלשון זכר אך הוא מכוון לגברים ונשים כאחד.

4. הסר נעליים מסומרות וחפצים חדים אחרים העלולים לגרום נזק לרפסודה.

5. בדיקת דליפות

בדוק דליפות אויר ע"י התזת מים על המקום החשוד. תקוון זמני ע"י פקק. אל תגדיל את החור ע"י הברגת הפקק בכוח רב מדי. בתקוון קבוע הדבק טלאי, נפח שנית לאחר סיום התיקון.

6. אותות מצוקה

שמור אותם מוכנים לשמוש מידי ליד הכניסה אשר "מתחת לרוח" כך שבזמן ההפעלה תינשוב הרוח לסילוק העשן והגיצים מהרפסודה. שמור שלא לגרום נזק לרפסודה.

7. תצפית

הצב צופה בכל משמרת, הגן עליו מפני חשיפה לשמש.

8. השאר במקומך

השאר באזור הטביעה, מיקומך הועבר בשידור אלחוטי ויחפשו אחריו באזור שדווח עליו. לשם כך הטל עוגן צף כשהוא פרוש לפני שחרורו למים. עוגן צף נוסף נמצא בחבילת החירום.

9. אוורור ובידוד

ניתן לנפח את הרצפה על מנת: לבודד מקור המים, למנוע חדירת קצף וגלים. כיסוי הפתח ימנע חדירת מי גשם ונתזים ויאפשר אוורור מבוקר.

10. באקלים קר

נפח את הקרקעית. סגור הכניסות להעלאת הטמפרטורה למידה הרצויה, כוון את גודל הפתח למידת האוורור הרצוי. שחרר את הסרטים המחזיקים אותם פתוחים. בקצה העליון של כל פתח תפסים בקצהו של חוט. משוך בהם והפתח ייסגר, אבטח את החוט על כפתורי הגומי, משוך את החוט שבצידו התחתון של הפתח וכרוך גם אותו סביב כפתורי הגומי.

11. באקלים חם

אל תנפח את הרצפה. בלילה, במקרה של התקררות יתר, אפשר לנפחה. בבוקר תוכל להוציא אויר מהרצפה. השתמש בכיסויי הפתח כקולט רוח ע"י פרישתם בעזרת המשוטים. שפוך מי ים על הכיסוי החיצוני לקירור.

12. מים ומזון

ברפסודה תמצא ליטר וחצי מים ומזון לשלושה ימים לכל אדם. מים הם חיוניים ביותר. מצויים בקופסאות של חצי ליטר או שקיות פלסטיק של עשירית הליטר.

13. שימוש במים

מלבד לאדם פצוע שאיבד דם רב, יש למנוע שתיה ביום הראשון. את המנה היומית של חצי ליטר מומלץ חלק לשלוש מנות (בוקר, צהריים וערב). אין להפחית מהכמות הזאת. מומלץ לחלק את מנת היום האחרון כך שתספיק ל- 5 ימים נוספים במנות של עשירית הליטר ליום. גשם, הנח למי הגשם לשטוף את המלח מהכיסוי לפני שתאסוף אותם לשתיה. לאחר מכן אסוף אותם בקופסות

ריקות ע"י הצנור המאסף שבכיפת הרפסודה. כמו כן השתמש בפיסת הבד הסוגרת את הפתח לאיסוף מים, ואז שתה ככל שתוכל. בהפסק הגשם חזור למשמעת מים. השתמש במי הגשם לפני פתיחת שקיות או קופסאות חדשות. מי קרחונים בצבע כחול ראויים לשתיה. קרח משבש את חוש הטעם. לכן, בהפלגה באזורים קפואים המס את הקרח למים ולאחר מכן וודא שאינם מלוחים, אזי תוכל לשתותם. קרחונים בצבע אפור חלבי מכילים מלח ואסורים לשתיה. אסור בתכלית האיסור לשתות מי ים, שתן או משקאות חריפים.

14. מזון

אפשר לאכול דגים, אם באותו יום שתית 1.5 ליטר מים הדרושים לעיכול. כפתיין ראשוני השתמש בשיירי מזון, בד, נייר עטיפה, לאחר מכן בשיירי הדג. דייג לאור פנס משתלם. השמר לבל תגרום החכה נזק לרפסודה, המנע מלהשליך שיירים או דגים לים – אלה עלולים למשוך כרישים העלולים לגרום נזק לרפסודה.

15. עישון

העישון יצמיא אותך, עלול להחליא אנשים אחרים ברפסודה ועלול לגרום נזק לרפסודה. המנע אם תוכל. הגז שניפח את הרפסודה אינו דליק.

16. יישור

התהפכה הרפסודה, עמוד על מיכל הגז והפוך אותה חזרה ע"י משיכה בחבל, סובב אותה כך שתוכל להעזר ברוח. ברפסודות גדולות יתכן שתצטרך לרוקן מים מכיסי הייצוב בתחתית.

17. לחץ הניפוח

הגז ברפסודה מתכווץ בלילה, נפח את הרפסודה ע"י הכנסת קצה צינור המשאבה לשסתום המיועד לכך. נפח עד שתשמע את הגז משתחרר משסתום הביטחון.

18. קשר רדיו

בכמה סוגי רפסודות מצוי כיס תמיכה לאנטנה המחובר לספסל הרוחב, או לגוף הרפסודה וסרט קשירה לקשת העליונה.

19. יומן

השתדל לנהל יומן אירועים.

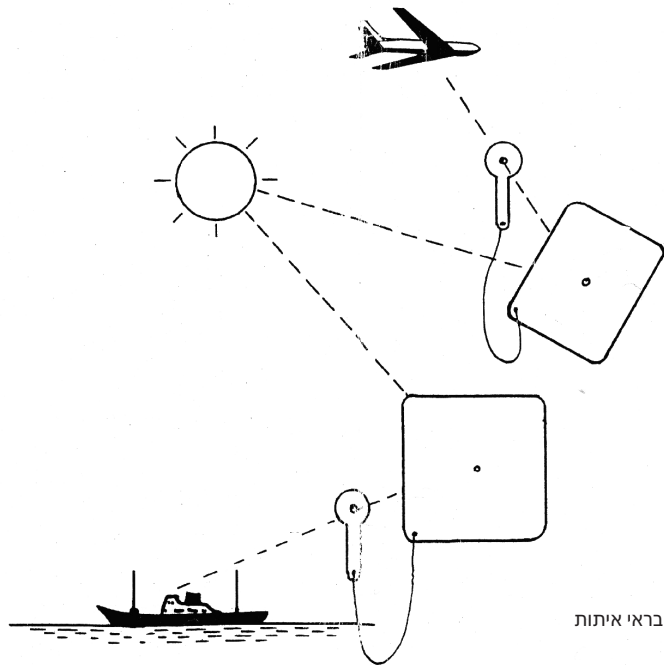
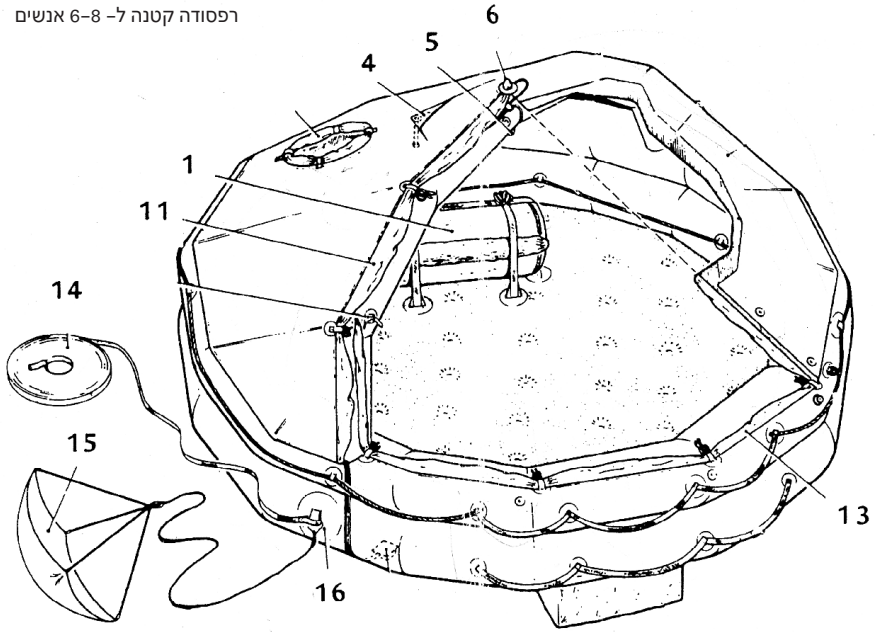
20. מפקד הרפסודה

במידה ואין סקיפר, או שהמפקד אינו יכול לתפקד, יש למנות מפקד ולחלק משימות בין אנשי הצוות ולוודא שהמשימות יבוצעו. המפקד בלבד יהיה אחראי לחלוקת המצרכים מתיק החרום.

21. ירידה לחוף

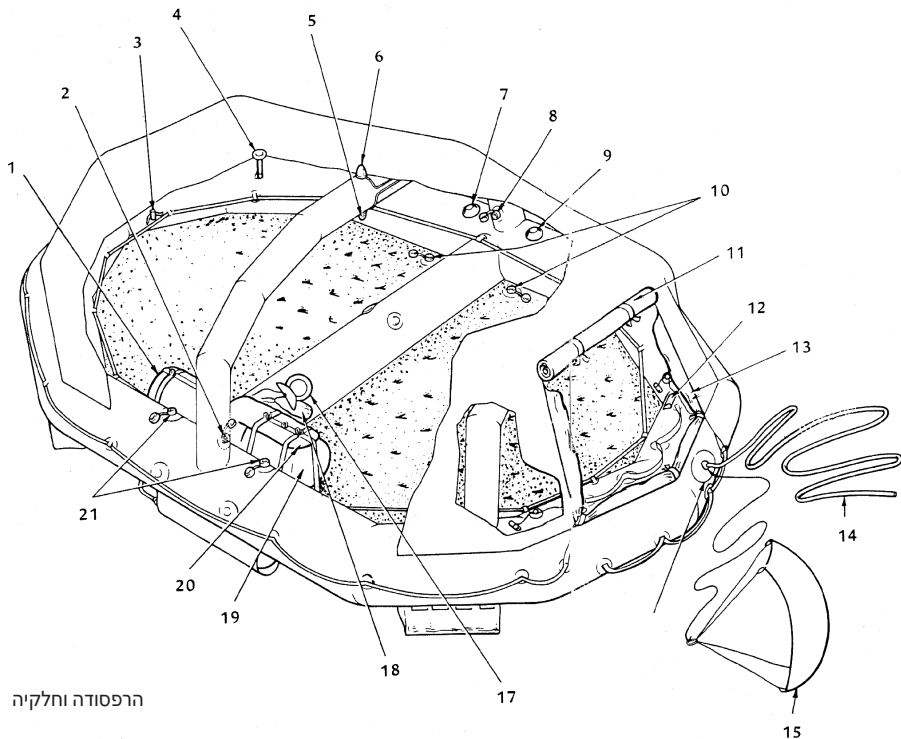
באם נסחפת הרפסודה לכוון חוף סלעי, שחרר את העוגן הצף למלוא אורך החבל. נפח את רצפת הרפסודה על מנת להגביה, אל תשען מחוץ לרפסודה, שב על רצפת הרפסודה בכדי שמרכז הכובד יהיה נמוך ככל האפשר, האחז בחבלי האחיזה בצד הרפסודה. הרפסודה עמידה בפני מכות הסלעים. על תנסה להגיע לחוף בשחיה בים סוער.

רפסודה קטנה ל- 6-8 אנשים

השימוש בראי איתות

- 1, 19 - אריזת חירום (מים, מזון, ציוד נוסף)
- 2, 8 - שסתומי מילוי גז - קשת חופה מרכזית
- 3 - כיס לאנטנת רדיו
- 4 - צינורית לאיסוף מי גשם
- 5 - מנורה פנימית, מופעלת ע"י מי-ים
- 6 - מנורה חיצונית, מופעלת ע"י מי-ים
- 7, 9 - שסתומי בטחון
- 10 - שסתומי מלוי והורקת גז לרצפה המתנפחת
- 11 - סגירת הכניסה - חיצונית
- 12 - כיס לסכין
- 13 - סגירת כניסה - פנימית
- 14 - חבל חרטום
- 15 - עוגן צף
- 16 - טלאי גרירה
- 17 - חבל הצלה עם טבעת גומי
- 18 - שקית לאחסון חפצים
- 20 - שק משוטים
- 21 - שסתום למילוי נוסף של הקשתות ההקפיות וקשתות החופה הקיצוניות

הרפסודה וחלקיה

יישור רפסודה שהתהפכה

הררה

